

Motion till riksdagen 2019/20:3552

av Mats Green m.fl. (M, KD)

med anledning av prop. 2019/20:117 Förutsättningar för etableringsjobb och vissa frågor om kontroll inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tydlig granskningsfunktion för att stävja fusk och missbruk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kontinuerligt granska om etableringsjobben är en effektiv arbetsmarknadspolitisk åtgärd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I proposition 2019/20:117 Förutsättningar för etableringsjobb och vissa frågor om kontroll inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten föreslår regeringen lagändringar för att skapa förutsättningar för att införa en ersättning som riktar sig till individer som anställs i en kommande ny form av subventionerad anställning, s.k. etableringsjobb. Det föreslås ändringar i socialförsäkringsbalken, lagen om arbetslöshetsförsäkring, lagen om statlig ålderspensionsavgift och lagen om arbetsmarknadspolitiska program. Regeringen lämnar också förslag som syftar till att förbättra förutsättningarna för att stärka kontrollfunktionen och motverka felaktiga utbetalningar inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det föreslås en ny lag om skyldighet för kreditinstitut och försäkringsgivare att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen och en ändring i lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Därutöver föreslås ändringar i lagen om kreditering på skattekonto av vissa stöd beslutade av den offentliga Arbetsförmedlingen och Trafikverket och en

följdändring i arbetsmiljölagen. Lagen om kreditering på skattekonto av stimulans till arbetsgivare för nystartsjobb ska enligt förslaget upphävas.

Vi välkomnar att parterna har kommit överens om en ny typ av kollektivavtalad anställning, s.k. etableringsjobb, som riktar sig till nyanlända och långtidsarbetslösa. Vi ställer oss dock kritiska till att regeringen har tagit alldeles för lång tid på sig att få fram förslag för att lösa de stora integrationsproblemen. Denna typ av insatser borde ha kommit på plats för flera år sedan.

När parterna nu har kommit överens och det finns ett förslag på riksdagens bord är det viktigt att åtgärderna fungerar i praktiken. Etableringsjobb innebär en helt ny modell för staten att stimulera anställningar. Under anställningen ska individen enligt modellen få en kombination av lön från arbetsgivaren och ersättning från staten. Utformningen skiljer sig från dagens befintliga subventionerade anställningar på så sätt att subventionen betalas direkt till individen, i stället för att arbetsgivaren betalar hela lönen till arbetstagaren och sedan får ersättning för en del av lönen från staten. Vi menar att det är centralt att en modell där staten betalar ut den subventionerade delen direkt till den anställde inte öppnar för bedrägerier. Vi delar Brottsförebyggande rådets och Handelsanställdas förbunds farhågor om att etableringsjobben kan utnyttjas som en papperskonstruktion samt att den lön som betalas från arbetsgivaren till den anställde förs tillbaka. Vi är positiva till att regeringen har förslag som till viss del tillgodoser behovet av kontroll, men Arbetsförmedlingen bör ges tydligare befogenheter för att verka som en kontrollfunktion i det utformade systemet.

Vi menar också att en uppföljning av insatsen kommer att bli avgörande. Etableringsjobb innebär en helt ny modell för att stimulera anställningar. Vi hade föredragit att införa inträdesjobb men välkomnar samtidigt att regeringen tar steg för att förbättra sysselsättningen för nyanlända och långtidsarbetslösa. Givet att anställningsformen etableringsjobb är en helt ny konstruktion är det centralt att ett sådant granskas och utvärderas. Därför menar vi att man kontinuerligt bör granska etableringsjobben för att se om det är en effektiv arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Mats Green (M)

Sofia Damm (KD)

Josefin Malmqvist (M)

Ann-Sofie Lifvenhage (M)

Saila Quicklund (M)

Désirée Pethrus (KD)